

प्रदेश समन्वय परिषद्को बैठक (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७९

सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७७ को दफा २४ को उपदफा (३) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी प्रदेश नं. १ को प्रदेश समन्वय परिषद्ले देहायको कार्यविधि बनाई लागू गरेको छ।

१. सङ्क्षेप, नाम र प्रारम्भ: (१) यो कार्यविधिको नाम "प्रदेश समन्वय परिषद् (बैठक सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७९" रहेको छ ।
(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।
२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-
  - (क) "अध्यक्ष" भन्नाले प्रदेश समन्वय परिषद्को अध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।
  - (ख) "ऐन" भन्नाले सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७७ सम्झनु पर्छ ।
  - (ग) "कार्यालय" भन्नाले मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, प्रदेश नं. १ लाई सम्झनु पर्छ ।
  - (घ) "परिषद्" भन्नाले सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७७ को दफा २४ को उपदफा (१) बमोजिम गठन भएको प्रदेश समन्वय परिषद् सम्झनु पर्छ ।
  - (ङ) "बैठक" भन्नाले दफा ३ को उपदफा (३) बमोजिम अध्यक्षले बोलाएको प्रदेश समन्वय परिषद्को बैठक सम्झनु पर्छ ।
  - (च) "सचिव" भन्नाले प्रदेश समन्वय परिषद्को सचिव सम्झनु पर्छ ।
  - (छ) "सदस्य" भन्नाले प्रदेश समन्वय परिषद्को सदस्य सम्झनु पर्छ र सो शब्दले अध्यक्ष र सचिव समेतलाई जनाउँछ ।

३. परिषद्को बैठक: (१) परिषद्को बैठक एक आर्थिक वर्षमा कम्तीमा दुई पटक बस्नेछ ।

तर प्रदेश र स्थानीय तहबीच कुनै विषयमा समन्वय वा छलफल गर्न आवश्यक देखिएमा सो भन्दा बढि बैठक बोलाउन निर्देशन दिन सक्ने छ ।

(२) बैठकको अध्यक्षता परिषद्को अध्यक्षले गर्नेछ ।

(३) बैठक बस्ने मिति, समय र स्थान अध्यक्षको निर्देशन बमोजिम तोकि सचिवले बैठक आह्वान गर्नेछ ।

(४) एकाउन्न प्रतिशत परिषद् सदस्य उपस्थित भएमा बैठकको लागि गणपूरक सङ्ख्या पुगेको मानिनेछ ।

 सचिव

 मुख्यमन्त्री

सचिव

मुख्यमन्त्री

(१) उपदफा (३) बमोजिमको सूचना प्राप्त भएपछि तोकिएको मिति, समय र स्थानमा सञ्चालन हुने बैठकमा उपस्थित हुनु सबै सदस्यको कर्तव्य हुनेछ ।

४. सदस्यको उपस्थिति र आसन: (१) बैठकमा उपस्थित प्रत्येक सदस्यले अध्यक्षले तोकेको स्थानमा आसन ग्रहण गरी परिषद्को उपस्थिति पुस्तिकामा उपस्थिति जनाउनु पर्नेछ ।

(२) अपाङ्गता भएका सदस्यको हकमा अध्यक्षले निश्चित स्थान तोकिएको निजको साथमा एक जना सहयोगी समेतलाई बस्ने अनुमति दिन सक्नेछ ।

(३) परिषद्का पदाधिकारी बाहेक अन्य आमन्त्रित सदस्यलाई अध्यक्षबाट निर्धारित स्थानमा बस्ने अनुमति दिइनेछ । आमन्त्रित सदस्यलाई बैठकको निर्णयमा सहभागी हुन पाउने अधिकार हुनेछैन ।

५. बैठकको प्रारम्भ, सञ्चालन र स्थगत: अध्यक्षको अनुमतिमा बैठकको सञ्चालन सचिवले गर्नेछ ।

६. बैठकको कार्यसूची निर्धारण: (१) परिषद्को बैठक बस्नु भन्दा कम्तीमा तीन (३) दिन अघि बैठकमा पेश गरिने विषयहरूको कार्यसूची परिषद्का सबै सदस्यहरूलाई लिखित वा विद्युतीय माध्यमद्वारा पठाउनु पर्नेछ ।

(२) बैठकको कार्यसूचीमा नपरेको अन्य विषयमा छलफल गर्न वा निर्णयका लागि पेश गर्न सकिने छैन ।

तर, बैठकमा पेश गरिएको कार्यसूची बाहेक अन्य विषयमा छलफल गर्न चाहने सदस्यले अध्यक्षको अनुमतिमा बैठक बस्नु भन्दा कम्तीमा चौबीस घण्टा अगावै लिखित रूपमा देहायको रीत पुन्याई सचिवलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ:-

(क) नेपाली भाषामा लेखिएको,

(ख) परिषद्का सदस्यहरूमध्येबाट कम्तीमा एकजना प्रस्तावक र एकजना समर्थकको सही भएको,

(ग) प्रस्तावको विषय स्पष्ट र व्यवहारिक भएको, र

(घ) अध्यक्षले छलफलको लागि स्वीकृति दिएको ।

७. अनुमति लिई प्रस्ताव पेश गर्न सकिने: यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि अध्यक्षको अनुमति लिई देहायको कुनै प्रस्ताव बैठकमा पेश गर्न सकिनेछ ।

(क) धन्यवाद ज्ञापन गर्ने वा वधाई दिने,

(ख) शोक प्रकट गर्ने ।

८. प्रस्तावको क्रम: (१) अध्यक्षले विषयको प्राथमिकताको आधारमा प्रस्तावको क्रम तयार गर्नु पर्नेछ ।

सचिव

मुख्यमन्त्री

सचिव

मुख्यमन्त्री

(२) एउटै विषयमा दुईवटा प्रस्ताव प्राप्त हुन आएकोमा पहिले दर्ता भएको प्रस्तावलाई बैठकको कार्यक्रममा राख्न पर्नेछ ।

९. प्रस्तावमा छलफल प्रक्रिया: (१) दफा ८ बमोजिम प्रस्तावको प्राथमिकता क्रमको आधारमा अध्यक्षले प्रस्ताव पेश गर्ने अनुमति दिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अनुमति प्राप्त प्रस्तावक सदस्यले प्रस्ताव ल्याउनु परेको कारण सहित आफ्नो भनाई प्रस्तुत गर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम प्रस्तावक सदस्यले आफ्नो भनाई राखिसकेपछि सो प्रस्ताव उपर बोल्न चाहने अन्य सदस्यलाई अध्यक्षले बोल्न अनुमति दिन सक्नेछ ।

(४) अध्यक्षले बैठकको कार्यक्रम सङ्ख्या र समय समेतलाई विचार गरी प्रत्येक प्रस्तावमाथि गरिने छलफलको समयावधि र प्रत्येक सदस्यले बोल्न पाउने समय तोक्न सक्नेछ ।

(५) बोल्न चाहने सदस्यले बोलिसकेपछि अध्यक्षले प्रस्तावक सदस्यलाई पुनः बोल्न अनुमति दिन सक्नेछ ।

तर प्रस्ताव सदस्य बाहेक अन्य सदस्यलाई एउटै विषयमा एक पटकभन्दा बढी बोल्न अनुमति दिइने छैन ।

(६) यस दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि प्रस्तावक सदस्यले चाहेमा आफ्नो प्रस्ताव निर्णयको लागि प्रस्तुत हुनु अगावै फिर्ता लिन सक्नेछ ।

१०. स्पष्ट पार्न माग गर्न सकिने: (१) बैठकमा छलफल चलिरहेको समयमा सम्बन्धित विषयमा कुनै सदस्यले कुनै विषय स्पष्ट पार्न अध्यक्ष मार्फत् अनुरोध गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि अध्यक्षको अनुमति लिई कुनै सदस्यले जानकारीको लागि आफूसँग सम्बन्धित अन्य विषयमा स्पष्ट पार्न सक्नेछ ।

तर त्यस्तो स्पष्ट जानकारी दिँदा कुनै विवादास्पद विषय उठाउन पाइने छैन र त्यस्तो जानकारी उपर कुनै छलफल गर्न पाइने छैन ।

११. निर्णय प्रकृया: (१) दफा ९ बमोजिम प्रस्तावमाथि सदस्यले आफ्नो धारणा प्रस्तुत गरी सकेपछि आवश्यकता अनुसार सदस्यहरू बीचमा संछिप्त छलफल गर्न सकिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम छलफल समाप्त भएपछि अध्यक्षले आफ्नो धारणा सहित बैठकबाट निर्णय हुनु पर्ने व्यहोरा प्रस्तुत गर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम बैठकमा हुने निर्णय प्रस्तुत भएपछि त्यसमा कुनै छुट वा सच्याउनु पर्ने भएमा सदस्यले सुझाव राख्न सक्नेछ ।

(४) बैठकको अन्तिम निर्णय अध्यक्षले सुनाउनेछ ।

सचिव

मुख्यमन्त्री

सचिव

मुख्य निर्देशी

१२. निर्णयको प्रमाणीकरण: (१) बैठकको निर्णय अध्यक्ष र सचिवले संयुक्त रूपमा प्रमाणित गर्नु पर्नेछ र सोको अभिलेख परिषद्को सचिवले अघावधिक गरी राख्नु पर्नेछ ।
(२) उपदफा (१) बमोजिमको निर्णयको सक्कल अध्यक्षको आदेश बिना बाहिर लैजान वा प्रकाशन गर्न पाइने छैन ।
१३. बैठकमा छलफल गर्न नपाइने: समन्वय परिषद्को बैठकमा देहायका विषयमा छलफल गर्न पाइने छैन:-
(क) संविधान वा प्रचलित कानूनबाट निषेध गरिएको विषय,
(ख) कानूनतः गोप्य रहने विषय,
(ग) राष्ट्रिय हित विपरितको हुने विषय,
(घ) कार्यपालिकाको कुनै समितिको निर्णयको आलोचना गरिएको विषय,
(ङ) सभाको छलफलद्वारा स्पष्ट भइसकेको विषय,
(च) सङ्घीय र प्रदेश सभामा छलफलमा रहेका विषय,
(छ) कुनै अदालतमा विचाराधीन विषय,
(ज) अपराधको अनुसन्धान, तहकिकात तथा अभियोजनमा प्रत्यक्ष असर पर्ने विषय,
(झ) विभिन्न जातजाति वा सम्प्रदायबीचको सुसम्बन्धमा प्रत्यक्ष खलल पार्ने विषय,
(ञ) ऐतिहासिक तथ्य वा कानूनको व्याख्या सम्बन्धी विषय र
(ट) वैयक्तिक गोपनियताका विषय ।
१४. बैठकमा पालना गर्नुपर्ने आचरण: परिषद्को बैठकमा भागलिने सदस्यले देहायका आचरण पालना गर्नु पर्नेछ:-
(क) तोकिएको समयमा कार्यक्रम स्थलभित्र प्रवेश गरी उपस्थिति जनाउने र बैठक अवधिभर विशेष परिस्थिति बाहेक कार्यक्रम स्थल छोडी अन्यत्र नजाने,
(ख) बैठकमा पालना गर्नुपर्ने आचरणहरू समय समयमा अध्यक्षले तोके बमोजिम हुनेछ ।
१५. अध्यक्षले निर्देशन दिने: बैठकमा दफा १४ बमोजिम पालना गर्नुपर्ने आचरण पालना नगरी बैठकमा अभद्र व्यवहार गर्ने सदस्यलाई आफ्नो व्यवहार माथि नियन्त्रण गर्न अध्यक्षले निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो सदस्यले आफ्नो व्यवहार माथि तुरुन्त नियन्त्रण गर्नु पर्नेछ ।
१६. अनुपस्थितिको सूचना: (१) कुनै सदस्य विशेष परिस्थितिले बैठकमा उपस्थित हुन नसक्ने भएमा सोको अग्रिम सूचना अध्यक्षलाई दिनु पर्नेछ ।
(२) उपदफा (१) बमोजिम दिइने सूचनामा आफू अनुपस्थित रहने अवधि र कारण समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

सचिव

४

मुख्य निर्देशी

 सचिव

मुख्यमन्त्री

१७. सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार: परिषद्को सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

- (क) अध्यक्षको निर्देशानुसार परिषद्को बैठक बोलाउने,
- (ख) परिषद्ले गरेका निर्णय सुरक्षित राख्ने र कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,
- (ग) सचिवालयमा राखिने अभिलेखलाई अघावधिक गराई व्यवस्थित र सुरक्षित राख्ने, राख्न लगाउने,
- (घ) सचिवालयले गर्नुपर्ने काम कारवाहीको अनुगमन, नियन्त्रण, सुपरिवेक्षण र समन्वय गर्ने,
- (ङ) सचिवालयका कर्मचारीको कार्यविभाजन गरी काममा लगाउने,
- (च) सङ्घीय सरकार तथा प्रदेश सरकारका विभिन्न निकायका साथै आवश्यकतानुसार अन्य निकायसँग सम्पर्क र समन्वय गर्ने र
- (छ) अध्यक्ष र परिषद्ले तोके बमोजिमका अन्य कार्य गर्ने ।

१८. परिषद्को सचिवालय: (१) प्रदेश समन्वय परिषद्को सचिवालय ऐनको दफा २४ को उपदफा (२) बमोजिम मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा रहनेछ ।

(२) परिषद्को बैठक तथा उपदफा (१) बमोजिमको सचिवालयको रूपमा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, शासकीय सुधार महाशाखाले आवश्यक बजेट र कर्मचारीको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

१९. बैठकमा सहभागीलाई दिइने सुविधा: (१) बैठकमा उपस्थित हुने सहभागीले बैठकमा आउँदा जाँदाको दैनिक भ्रमण भत्ता र नियमानुसारको अन्य भत्ता आफू कार्यरत निकायबाटै लिनु पर्नेछ ।

(२) परिषद्को बैठक भएका दिनको खाना, खाजा, बैठक भत्ता र मसलन्दको व्यवस्थापन मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयले गर्नेछ ।

२०. संशोधन गर्न सक्ने: प्रदेश समन्वय परिषद्ले आवश्यकतानुसार यो कार्यविधिमा संशोधन गर्न सक्नेछ ।

२१. खारेजी र बचाउ: (१) यो कार्यविधि प्रारम्भ भए पछि प्रदेश समन्वय परिषद् (बैठक सञ्चालन) कार्यविधि, २०७५ स्वतः खारेज हुनेछ ।

(२) यो कार्यविधि प्रारम्भ हुनुभन्दा अघि कार्यान्वयन रहेको प्रदेश समन्वय परिषद् (बैठक सञ्चालन) कार्यविधि, २०७५ बमोजिम भए गरेका काम यसै कार्यविधि बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

 सचिव

मुख्यमन्त्री